

Controlelijst voor belastingaanslagen gedurende bijstandsverlening

Op te vragen informatie

Als een belanghebbende in het kader van de Participatiewet (PW) een aanslag ontvangt van de Belastingdienst die betrekking heeft op een jaar waarin bijstand is verstrekt, dan kan dat een aantal oorzaken hebben. Hieronder worden de meest voorkomende oorzaken behandeld. Om een aanslag goed te kunnen beoordelen, dient men ten aanzien van het desbetreffende jaar te beschikken over:

- het aanslagbiljet;
- de aangifte die de belanghebbende(n) en/of zijn partner hebben ingediend bij de Belastingdienst (plus eventuele mutaties die zijn doorgegeven);
- de jaaropgaaf van de gemeente ingevolge de bijstandswet;
- de jaaropgaven van eventuele werkgevers of andere uitkeringsinstaties.

Omstandigheid	Aandachtspunten	Oplossingsrichting
Inkomsten Er zijn inkomsten uit arbeid of er is een uitkering van een andere instantie op de bijstand in mindering gebracht.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Is naast het netto loon (of uitkering) ook het belastbaar loon correct (of überhaupt) in mindering gebracht op de bijstand? Zo niet, dan is er waarschijnlijk rekening gehouden met te veel algemene heffingskorting (zowel bij de gemeente als de werkgever), waarna een aanslag volgt omdat er dan over beide inkomensbronnen in totaal te weinig loonheffing is afgedragen. 2. De belanghebbende heeft inkomsten verzwegen. Indien dat het geval is, wordt er door de gemeente en/of door de verzwegen werkgever te weinig loonheffing afgedragen door een mogelijk dubbel gebruik van de algemene heffingskorting. Een aanslag is het gevolg. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De aanslag zal door middel van algemene (dus niet bijzondere) bijstand door de gemeente moeten worden voldaan. 2. De aanslag is aan de belanghebbende zelf te wijten en zal dus niet door de gemeente worden voldaan. Er zal wel een fraudeonderzoek gestart moeten worden.
Alimentatie Er is sprake van kinderalimentatie of partneralimentatie die op de bijstand in mindering dient te worden gebracht.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Partneralimentatie is zogenaamde gefiscaliseerde alimentatie. Dat betekent dat indien iemand bijstand ontvangt, de gemeente de verschuldigde loonheffing over deze alimentatie voor de belanghebbende afdraagt. Indien deze alimentatie niet correct op de bijstand in mindering wordt gebracht, blijft deze afdracht achterwege en volgt er een aanslag. 2. Kinderalimentatie is onbelast (dus niet gefiscaliseerd). Het kan echter voorkomen dat deze alimentatie abusievelijk als partneralimentatie op de bijstand in mindering is gebracht. 3. Het kan ook voorkomen dat de partneralimentatie correct op de bijstand in mindering is gebracht, maar dat de belanghebbende het alsnog als inkomen bij zijn aangifte aan de Belastingdienst opgeeft (terwijl het dus al in de bijstandsverlening is verwerkt). In dat geval volgt er een aanslag en het belastbaar loon zal ten onrechte voor een hoger bedrag worden geregistreerd. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien over de op de bijstand gekorte partneralimentatie geen loonheffing is afgedragen, dient de aanslag door middel van algemene bijstand te worden voldaan. 2. Indien hier een fout is gemaakt volgt geen aanslag van de Belastingdienst, maar krijgt de belanghebbende wel een hoger belastbaar loon op de jaaropgaaf van de gemeente, hetgeen bijvoorbeeld van invloed kan zijn op diverse toeslagen (zie algemene aandachtspunten). 3. Doordat het belastbaar loon hoger wordt, kan dit gevolgen hebben voor diverse toeslagen (zie algemene aandachtspunten). De aanslag en het belastbaar loon kunnen door een correctie op de aangifte gecorrigeerd worden. Veelal volstaat een brief aan de Belastingdienst waarin de gemaakte fout wordt omschreven.
Netto vordering De belanghebbende betaalt een vordering die de gemeente op hem heeft in het kader van de bijstandsverlening. De vordering is ontstaan in het aanslagjaar en de betalingen zijn ook in dat jaar verricht.	Indien wordt terugbetaald op een vordering die in hetzelfde jaar is ontstaan als waarin wordt terugbetaald, dan is er sprake van een zogenaamde netto vordering. Door een koppeling tussen debiteurenadministratie en uitkeringsadministratie, verlagen de betalingen het bedrag aan netto verstrekte bijstand. Hierdoor wordt aan het eind van het jaar minder loonheffing afgedragen. In deze methode kan een fout sluipen, waardoor de koppeling niet (goed) plaatsvindt.	Indien de koppeling misgaat, krijgt de belanghebbende een hoger belastbaar inkomen, hetgeen van invloed kan zijn op diverse toeslagen (zie algemene aandachtspunten). Ook kan alle loonheffing (die nu daadwerkelijk aan de Belastingdienst is afgedragen) eventueel, na afloop van het betreffende jaar, van de belanghebbende worden teruggevorderd (dit is mede afhankelijk van het lokale beleid ter zake). Als de koppeling mis is gegaan, kan de belanghebbende een aanslag van de Belastingdienst krijgen, nu er door (eventueel) dubbel gebruik van de algemene heffingskorting (bij de gemeente en bij bijvoorbeeld de verzwegen werkgever), te weinig loonheffing is afgedragen. Deze aanslag wordt niet door de gemeente voldaan (de belanghebbende had hiervoor moeten reserveren uit zijn verzwegen inkomsten). Bij niet verwijtbare vorderingen kan in dit verband op grond van lokaal beleid een andere actie mogelijk zijn.

Omstandigheid	Aandachtspunten	Oplossingsrichting
Bruto vordering Indien een vordering als gevolg van bijstandsverlening betrekking heeft op voorliggende jaren, dan bestaat deze vordering doorgaans uit de ten onrechte verstrekte netto bijstand plus de daarover afgedragen loonheffing (de zogenaamde bruto vordering).	Indien de debiteur op een bruto vordering terugbetaalt, krijgt hij van de gemeente na afloop van het jaar een zogenaamde negatieve jaaropgaaf. Het negatieve belastbaar loon op deze jaaropgaaf kan hij op zijn aangifteformulier aan de Belastingdienst invullen, waarna een teruggaaf van de aan de gemeente terugbetaalde loonheffing plaatsvindt (anders zou de Belastingdienst immers over dezelfde bijstandsverlening tweemaal loonheffing hebben ontvangen). Deze teruggaaf wordt niet op een lopende bijstandsuitkering in mindering gebracht. Het komt voor dat aan de belanghebbende abusievelijk geen negatieve jaaropgaaf wordt verstrekt.	Indien aan de belanghebbende geen negatieve jaaropgaaf is verstrekt, kan het recht op teruggaaf mogelijk niet zijn geëffectueerd. Ter oplossing hiervan kan de jaaropgaaf alsnog worden verstrekt. Door het doen van aangifte kan het alsnog tot een teruggaaf komen. Aangifte kan betrekking hebben op de achterliggende vijf jaar. Zolang de debiteur nog bijstand ontvangt, is het ook mogelijk een verlaagde positieve jaaropgaaf te verstrekken, waardoor bij aangifte bij de Belastingdienst de betalingen op de bruto vorderingen 'automatisch' worden meegenomen bij de opgave van het belastbaar inkomen.
Voorlopige teruggaven De belanghebbende ontving in het aanslagjaar maandelijks voorlopige teruggaven van de Belastingdienst.	<ol style="list-style-type: none"> Het recht op voorlopige teruggave is veelal afhankelijk van bepaalde persoonlijke omstandigheden. Indien deze omstandigheden wijzigen, dient de belanghebbende dat door te geven aan de Belastingdienst. Dit wil nog wel eens achterwege blijven. Een aantal belangrijke omstandigheden in dezen zijn: <ul style="list-style-type: none"> indien voor 1 juli van het aanslagjaar kinderen de huishouding hebben verlaten; indien de belanghebbende voor 1 juli door de partner is verlaten; indien voor 1 juli van het aanslagjaar iemand bij de belanghebbende, die alleenstaande ouder is, is komen inwonen; indien er wijzigingen optreden ten aanzien van (de hoogte van) de inkomsten uit arbeid. Het komt voor dat de gemeente bepaalde voorlopige teruggaven op de bijstand in mindering brengt, terwijl dat niet had mogen gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan de jonggehandicaptenkorting (art. 31 lid 2c PW). 	<ol style="list-style-type: none"> Bij het in mindering brengen van een voorlopige teruggaaf op de bijstand zijn er twee te onderscheiden situaties: <ol style="list-style-type: none"> de gemeente kort de voorlopige teruggaaf, zoals de belanghebbende die ontvangt, dus ook wat hij achteraf gezien ten onrechte ontvangt en waarvoor hij een aanslag ontvangt. In dat geval betaalt de gemeente de aanslag door hiervoor algemene bijstand te verstrekken. Een aandachtspunt is dat de omstandigheid die leidde of had moeten leiden tot de mutatie van het recht op voorlopige teruggaaf, als gevolg van de inlichtingenverplichting aan de gemeente had moeten worden doorgegeven. Bekeken zal moeten worden of er dientengevolge een boete moet worden opgelegd; de gemeente heeft precies gekort waar de belanghebbende recht op heeft (ze heeft het recht bijvoorbeeld zelf uitgerekend). Hetgeen belanghebbende ten onrechte aan voorlopige teruggaaf ontving had hij moeten reserveren voor de aanslag. Er wordt dus geen bijstand voor de aanslag verstrekt; De gemeente heeft voorlopige teruggaven gekort, die niet gekort hadden mogen worden. Hierdoor is te weinig bijstand betaald en dus te weinig loonheffing afgedragen. De belanghebbende heeft recht op een nabetaling van de ten onrechte niet uitbetaalde netto bijstand, onder aftrek van de eventuele teruggaaf algemene heffingskorting door de Belastingdienst (indien er minder loonheffing is afgedragen dan de voor de belanghebbende toepasselijke algemene heffingskorting).
<h3 style="text-align: center;">Algemene aandachtspunten</h3>		
Een hoger belastbaar loon	Zoals uit het bovenstaande blijkt, kan door een verkeerde uitvoering van de bijstandsverlening de belanghebbende een hoger belastbaar loon krijgen over een bepaald jaar dan eigenlijk de bedoeling was. Dit kan gevolgen hebben voor het recht op toeslagen en kwijtschelding van gemeentebelasting.	Het recht op huurtoeslag kan middels een apart formulier bijzonder inkomen, dat door belanghebbende kan worden ingevuld, worden hersteld. De gemeente moet in dat geval een opgave van de afwijkende inkomsten verstrekken. Het formulier bijzonder inkomen is te krijgen op www.toeslagen.nl . Ten aanzien van verloren rechten op zorgtoeslag en kindgebondenbudget zou bijzondere bijstand kunnen worden overwogen. Ten aanzien van de kwijtschelding van gemeentebelasting zou men aanvullend beleid kunnen formuleren.
Verkeerd ingevulde aangifte	Het kan zijn dat de belanghebbende de aangifte aan de Belastingdienst verkeerd heeft ingevuld. Een veel voorkomende fout is dat de ontvangen bijstand als inkomen uit arbeid wordt opgegeven. In dat geval volgt er in eerste instantie een teruggaaf. Zodra de fout door de Belastingdienst wordt ontdekt volgt er echter een aanslag.	Of een eventuele aanslag moet leiden tot een nabetaling van algemene bijstand is afhankelijk van de vraag of de eerdere teruggaaf op de lopende bijstand in mindering is gebracht. Indien dat het geval is, zal de aanslag veelal door de gemeente worden voldaan.
Gehuwden	Vraag bij gehuwden, samenwonenden en gezinsleden altijd de benodigde fiscale informatie van alle personen op. Het komt bijvoorbeeld regelmatig voor dat waar de ene partner een aanslag krijgt, de andere partner een teruggaaf ontvangt, waardoor er per saldo niets aan de hand is.	